

איתא בזוהר ממשיגות

בית מדרשו של המגיד

סיכום ותמצות דברי תורתו של המגיד

סודם של בגדי הכהונה

בדיבור זה (אור האמת יז): מבאר רבינו את עניינה של העבודה בבית המקדש היתה בכוח הקדושה ששרתה על הכהן בשעה שעבד את העבודה בבית המקדש, מכח בגדי הכהונה שעל ידם שרתה עליהם קדושת הכהונה, שהיא הכוח להעלות את גשמיות העולם מ'יש' ל'אין'.

והנה הכהנים עבדו בארבעה בגדי לבן, אבל הכהנים הגדולים עבדו בשמונה בגדים (יומא עא:), שהם ארבעה בגדי לבן וארבעה בגדי זהב, ומבאר רבינו שארבעת בגדי לבן הם השורש של ארבעת בגדי הזהב שקדושתם נמשכת מארבעת בגדי הלבן.

וכן הכלל בכל מקום, שהלובן מורה על ההארה הנמשכת מהשורש העליון בלי השתנות, ולענייננו - הלובן מורה על האהבה שהיא הנמשכת במתנה מלמעלה, כי מהות האהבה היא התגלות אלוקותו יתברך אל האדם. אבל הזהב מורה על היראה שהוא עבודת האדם, והיא הכלי לקבלת השפע של האהבה.

כדאיאתא במגיד דבריו ליעקב (סימן פא), אור האמת (ח:), דברות המגיד (מאמרי פסוקים מאמר ה עמוד שעד): איתא בזוהר (יתרו פה). 'ויהודה עוד רד עם אל ועם קדושים נאמן' (הושע יב א), בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא 'אתם תהיו לי ממלכת כהנים וכו' (שמות יט ו), נאמן הוי יהודה לקבל מלכות ושאר סהרא לאנהרא. פירוש הצדיק נקרא יהודה שהוא דבוק בהקדוש ברוך הוא, כמו אותיות יהודה שהוא אותיות הוי"ה דל"ת, כאשר המדרריגה התחתונה הנקראת דל"ת מתדבקת להוי"ה זה נקרא יהודה.

וזהו פירוש חזי דקא בדח טובא וכו' אמר ליה תפילין קא מנחנא (ברכות ל:), כי תפילין נקראים דביקות בהשם יתברך, שאהבה שורה בו, 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך' (דברים כח י), כלומר אתה נקרא בשם השם שהוא יתברך שורה בך, ויראו ממך, שתהא אתה בבחינת יראה. וזהו עוד רד הוא בבחינת מלכות, לשון 'רודה בכל עבר הנהר' (מלכים א' ה ד), ונודע (תיקוני זוהר תיקון לג עז). כי המלכות נקראת יראה, עם אל, עם מדת חסד ואהבה, נאמן הוי יהודה לקבל מלכותו, כאשר האדם מאמין שהקדוש ברוך הוא מלא כל הארץ כבודו, וחושב תמיד מחשבות בורא יתברך, נופלת עליו יראה גדולה וזהו בחינת מלכות, ושאר סיהרא לאנהרא, היראה נקראת סיהרא, כמו הלבנה מקבלת אורה מאור השמש, כן 'שמש ומגן ה' אלהים' (תהלים פד יב), [באור האמת ובדברות המגיד מוסיפים כאן:] וכשהוא יתברך שורה אצל האדם נופלת עליו יראה שהוא בחינת מלכות. עכ"ל.

ועם כל זה מבאר רבינו במקום אחר, שהיראה נמשכת גם כן מהאהבה, שכשהקדוש ברוך הוא משרה אהבתו על האדם, אז מכח השגה אלוקית זאת שמשיגה נשמתו, מרגיש את גודל תפארתו יתברך, ומכך נופלת עליו היראה.

וזהו ענין לבושי הכהונה, שהם 'התלבשות הכהן ברוחניות כדי שיוכל ליכנס בפנימיות' (לשון רבי אברהם אזולאי באור החמה על הזוהר פקודי רכט), ועל פי המבואר בזוהר (שם), שלבושים אלו הם כעין הלבושים שלובש המלאך מיכאל לפאר ולעבוד את קונו באותם לבושי כבוד, והוא כדוגמת מה שנאמר (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ה', והכוונה היא שהיה מתלבש בענן. ואז 'ויעל אל ה'. וטרם שהתלבש בו, לא יכל להכנס פנימה. כמו כן הכהן הגדול לא נכנס לקדש עד שמתלבש בלבושים הללו כדי להכנס לקדש. ומתבאר בזוהר שם, שמשום שלבושי הכהונה מכוונים בסודות עליונים כנגד הלבושים שלמעלה, לכן הם נקראים בפסוק (שמות לט א) 'בגדי שרד', משום שלבושי הכהן הגדול הם נמשכים מהשגות המלאכים העליונים שהם הלבושים האלו. ומתוך שהוא מתלבש בהם בלבושים של המידות העליונות, היה נכנס לפנים ולא היו המלאכים דוחים אותו החוצה.

מגיד מראשית

תורתו של המגיד ויע"א לפרשת השבוע

איתא בזוהר (פנחס רכז). ארבע בגדי לבן הם ארבע אותיות הוי"ה וארבע בגדי זהב הם ארבע אותיות אדנ"י, פרוש שיש שלשה מיני אהבה על דרך (שמות רבה גב ה) לא זז מחבבה עד שקראה בתי, לא זז מחבבה עד שקראה אחותי, לא זז מחבבה עד שקראה אמי.

ויש עוד אהבה שאינה משגת לאדם למשל אדם דובר בלי דעת. ובכל דבר צריך להיות אהבה, רק שאינה משגת לאדם, וזה ארבע בגדי לבן מלבושי אהבה והם רמוזים באותיות הוי"ה.

ואיתא בזוהר באתר דאית אהבה אית יראה, ממילא צריכים להיות גם כן בגדי זהב במלבושי יראה.

איתא בזוהר (פנחס רכז). ארבע בגדי לבן הם ארבע אותיות הוי"ה וארבע בגדי זהב הם ארבע אותיות אדנ"י, פרוש שיש שלשה מיני אהבה שמשפיע הקדוש ברוך הוא לאדם, על דרך (שמות רבה גב ה) לא זז מחבבה עד שקראה בתי שהקדוש ברוך הוא משפיע לאדם אהבה על ידי שמשפיע לו שפע וברכה ואז אוהבו האדם כבת המקבלת מאביה, לא זז מחבבה עד שקראה אחותי והיא אהבה שמשפיע הקדוש ברוך הוא לאדם שיעבדו מחמת שהוא אדון הכל, לא זז מחבבה עד שקראה אמי והיא אהבה שמשפיע לו הקדוש ברוך הוא שיעבדהו מחמת רצון לעשות לו נחת רוח כאם העושה נחת רוח לבנו.

ויש עוד אהבה שאינה משגת לאדם והיא הדרגה התחתונה יותר מכולם, שהיא גם כן נמשכת מחמת האהבה אבל באופן שהאהבה מכוסה שם, למשל אדם דובר בלי דעת ודיבור זה הוא גם כן מחמת אהבה פנימית אלא שהוא אינו זוכה להשיג אותה. וההכרח לדבר הוא, כי בכל דבר צריך להיות אהבה, שאם לא היתה לו אהבה לא היה מדבר, רק שאינה משגת לאדם אלא שהחיסרון הוא מצד האדם שאינו משיג את האהבה, כלומר שאינו מרגיש ויודע שהדיבורים יוצאים מתוכו מחמת האהבה, כיון שעדיין לא הגיע לדרגה של השגת האהבה, אבל מציאות האהבה בוודאי שוכנת אצלו.

וכפי שידועים אנו, שכשאדם דובר דיבורי אהבה בלי דעת, בוודאי אין לומר שאין בו אהבה, אלא בוודאי האהבה שוכנת אצלו בלי ידיעתו, והיא האהבה שהיא בבחינת 'אור מקיף' שעדיין לא נכנסה לשכלו וידיעתו, כך גם כאשר אדם עובד את ה' בשלוש הדרגות הנזכרות ומשיג את אהבת ה' בבחינות אלו, בוודאי יש בו עוד דרגה של

נולדה מחמת התחברות העבד עם רבו, נולדה היראה אצל העבד. כך השכינה היא אצלנו, רק התגלותה הוא על ידי השראת הקדוש ברוך הוא. ובאור האמת (טז), אור תורה (סימן קסה), דברות המגיד (עקב מאמר ז עמוד רנז): והנה כדי להיות ירא בושת צריך להכיר ולהשיג אלהותו יתברך, וזהו אי אפשר אלא על ידי הצמצום, שיצמצם את עצמו כדי שנוכל להשיג כנודע במקום אחר, וזהו הצמצום גם כן אי אפשר אלא על ידי שיקטין האדם את עצמו, 'כי כמים הפנים' כו' (משלי כז ט) כנודע במקום אחר, ולכן גבי משה, שהיה עניו מכל אדם, יראה מילתא זוטרתא הוי לגביה (ברכות לג:). ועוד כיון שהיה עניו מאוד, ובעיניו הכל חשובים וגדולים ממנו, והיה מתבייש מלפני הכל, מכל שכן כנגד השם יתברך, והנה הצמצום הנ"ל אי אפשר אלא על ידי האהבה כנודע במקום אחר, ולכן זה היראה בושת פנימיות מאהבה, ולמעלה ממנו, בחכמה עילאה.

ועיין עוד דברי המגיד מקאזניץ בשם רבו המגיד, ברמזי ישראל (על פרי עץ חיים דף קי"ח ריש ע"ג): שמעתי ממורי רבי דוב בער כי אשה נקרא יראת ה', כי כשבן מתחיל להתפלל אל האב הגם שאין לו מוחין, מתגמגם בתפילה, ורחמי אב מרובין, מכח רחמיו מראה לו איזה יראה, נמצא יראה זה יוצאת מאהבה, נמצא אהבה דכורא, ויראה נוקבא המקבלת מאהבה, ואחר כך כשנתגבר הבן בתפלה, משפיע לו האהבה גופא.

ומזונא ריחא ובנים זש"ק, חושב שהקדוש ברוך הוא הוא טוב לו וצריך לאהוב אותו, לזה אמר שאהבה זו לבדה הוא מסוכן להלוך בה לבד. **כדין אצטריך** לפי שיוכל להיות שבר ישראל יהיה תמיד במדה זו לבד **לאתערא** להתעורר באהבה זו בחינת יראה. **ולמדחל דלא יגרום חובה** היינו באהבה לבד. **ועל דא כתיב אשרי אדם מפחד תמיד** היינו בין מתוך עושר וכבוד בין להיפך חס ושלום כנ"ל. **גין דהא כליל יראה באהבה**, רוצה לומר בעת שבא לבר ישראל איזה אהבת הבורא ברוך הוא והוא בין באהבת הבורא ובין בהבלי עולם הזה בכל פרט ופרט שעבר עליו כנודע, צריך להיות אהבה מתוך יראת הבורא ברוך הוא כו' **אשתכח יראה דאתאחדת בתרין סטרין** כלומר יראה אחת לאהבת חסד ויראה הב' לגבורה, **ואתכלילת מנייהו** יראה אתכלילת בחסד וגבורה. **ודא איהו אהבה שלימתא כדקא יאות.**

ממילא צריכים להיות גם כן בגדי ז'הב במלבושי יראה ולבוש זה שעוטף אדם עצמו בארבע אותיות יראה שהם אדנ"י בשעת עבודתו, הם בבחינת בגדי זהב שלבש הכהן לכוונה זאת.

וענין זה שמהאהבה נמשכת היראה, נתבאר באור תורה (סימן צט). ליקוטים יקרים (מ. סימן רפז). דברות המגיד (יתרו סימן ו' עמוד קנב): וכן נקראים אהבה ויראה דכר ונוקבא (תיקוני זוהר תיקון י דף כה:), כי עיקר היראה הוא שירגיש האדם יראת הבורא יתברך, וזהו על כרחך בהשפעת הבורא יתברך, מחמת אהבה שיש להשם יתברך אל האדם ומשפיע לו השפע ורוח טהרה, והבהירות שירגיש האדם קדושתו ואימתו יתברך. נמצא כי היראה מקבלת מאהבה. ובוודאי באדם הוא להיפך, כי מתחילה מקבל היראה, כי בזאת יבא אל הקודש, ואחר כך הוא בא למדריגת אהבה. אבל בהשם יתברך הוא להיפך כנזכר.

ועיין אור תורה (סימן רלה), אור האמת (טו), ליקוטי אמרים (מד:): היראה היא באה מכח אהבה, כי כשהוא יתברך שורה באדם אזי הוא בוש לפניו, דהיינו אהבה. ואהבה בלא יראה הוי ענפין מתפרדין, אפילו אהבת השם, 'זנרגן מפריד אלוף' (משלי טז כח). שאם הוא מאמין שהוא יתברך שורה אצלו היה ראוי לבוש לפניו, כי הוא טבעית שראוי לבוש לפני מי שגדול ממנו בחכמה. כשרואים מלך גדול ראים מפניו, והיראה היא

אהבה שאינו משיג, וגם היא מתלבשת ומאירה בו תמיד אף על פי שאין לו יכולת להשיגה בדעת ובהתחברות.

ועל דרך זה נתבאר באור האמת (ג). ליקוטי אמרים (ש"ב פ"ז): 'נפקת בצפרא ואתכסיאת ביממא, על דרך (בראשית יט כז) 'וישכם אברהם בבוקר', האהבה נתעוררת כשהקדוש ברוך הוא דורש אותו, כמשל אחד שקרא לו המלך בעצמו, מניח כל עסקיו והולך לפני המלך, אף על פי שאם לא קרא אותו המלך בעצמו היה צריך הכנה גדולה וזריזות לזה, אף על פי כן כשהמלך קורא אותו הולך בזריזות אף בלא דעת, ואינו צריך דעת, כי הולך בדעתו של המלך, וזהו 'נפקת בצפרא' לשון בוקר, פירוש האהבה בו יתברך הוא נקרא בוקר.

ז'ה ארבע בגדי לבן מלבושי אהבה שעוטף בהם הקב"ה את העובד עבודתו בלבושי תפארתו שהם הספירות העליונות, והם בבחינת אור המקיף העליון החופף על עובדי ה' לסייע להם בעבודת השי"ת, **והם רמוזים פאותיות הויה**. שאות ה' היא האהבה שלמעלה מהשגה והיא הנקראת 'קדמת השכל', ואות ה' היא בחינת אמא והיא האהבה הנקראת 'אימי' והיינו שרוצה להשפיע תענוג להקב"ה כביכול כאם המשפיעה לבנה, ואות ו' היא אהבה שבבחינת התחברות ודביקות והנקראת 'אחות' (כי אחות מלשון דביקות), ואות ה' אחרונה היא אהבה שבבחינת 'בת' שהוא העובד את הקב"ה מחמת שהוא מקבל ממנו שפע.

ואיתא בזהר פאתר דאית אהבה אית יראה. וזה לשון הזהר: (הקדמה יב): אמר רבי אלעזר ודאי לא אצטריך לאתנשי ירא"ה בכל פקודין, כל שכן בפקודא דא אצטריך יראה לאתדבקא בהאי. היך אתדבקא. אהבה איהו בסטרא חד טב כמה דאתמר דיהב עותרא וטב אורכא דחיי בני מזוני, כדין אצטריך לאתערא יראה ולמדחל דלא יגרום חובא. ועל דא כתיב, (משלי כח) אשרי אדם מפחד תמיד, גין דהא כליל ירא"ה באהבה כו' אשתכח יראה דאתאחדת בתרין סטרין ואתכלילת מנייהו. ודא איהו אהבה שלימתא כדקא יאות ע"כ.

ופירש בדמשק אלעזר שם: **אמר רבי אלעזר ודאי לא אצטריך לאתנשי יראה בכל פקודין** - מה שאמרתי לך עד כאן שמצות יראת השם צריכין להתחבר יחד עם מצות אהבה להבורא ברוך הוא, אלא לכל שאר מצות השם יתברך צריך בר ישראל להתחבר יראת השם, **כל שכן בפקודא דא אצטריך יראה לאתדבקא בהאי** כשבר ישראל עובד להשם יתברך מתוך אהבה רבה, כל שכן שצריך הוא להשתתף בחינת יראה. **היך אתדבקא** היאך צריכין בני ישראל להתחבר שנים אלו אהבה ויראה ביחד. **אהבה איהו בסטרא חד טב** כשהוא מתנהג במדת אהבה, אלא מתוך כמה דאתמר דיהב עותרא וטב אורכא דחיי בני ומזוני שנתן לו הקדוש ברוך הוא ימים טובים ארוכים

הושלם הסט!
תורת משה הנוסחא עם ביאור נוסחא לרבינו משה אלשיך

וכבר הכתיר הרב החיד"א את האלפי"ך הקדוש:
המפרש הגדול
אלה הרונים

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66 ☎ להשיג בחנויות הספרים

